

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/publikacje/ksiazki-bialystok/64444,Od-Vixdum-Poloniae-unitas-do-Totus-tuus-Poloniae-populus-Wilenska-prowincja-kosc.html>
25.04.2024, 20:15

Od Vixdum Poloniae unitas do Totus tuus Poloniae populus. Wileńska prowincja kościelna w latach 1925-1992

Od Vixdum Poloniae unitas do Totus tuus Poloniae populus. Wileńska prowincja kościelna w latach 1925-1992, Studia i materiały pod red. Jarosława Wasilewskiego, Waldemara F. Wilczewskiego, Białystok - Warszawa 2018, 344 s., ISBN: 978-83-8098-393-9

Seria wydawnicza Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku, tom: 36

Publikacja w ramach centralnego projektu badawczego IPN „Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944-1989”

W zamyśle organizatorów konferencja miała być okazją do spotkania, prezentacji badań, dyskusji i wymiany doświadczeń dla badaczy zainteresowanych naukowym rozpoznaniem dziejów Kościoła na wschodnich obszarach Rzeczypospolitej. W tekście otwierającym publikację metropolita białostocki abp Edward Ozorowski zwrócił uwagę na różnicę w postrzeganiu Kościoła przez zajmujących się jego dziejami historyków i teologów. Inni autorzy skupili się na kwestiach administracyjnych lokalnych Kościołów: opisali część archidiecezji wileńskiej, która przez blisko pół wieku pozostawała w granicach Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej, scharakteryzowali również historyczne zmiany granic biskupstw na obszarze obecnej diecezji łomżyńskiej. Kolejne

STUDIA I MATERIAŁY

Od Vixdum Poloniae unitas do Totus tuus Poloniae populus

Wileńska prowincja kościelna w latach 1925-1992

IPN Białystok

artykuły poświęcono skomplikowanym stosunkom narodowościowym panującym w archidiecezji wileńskiej, w diecezji pińskiej oraz w samym Wilnie. Omówiono formy i metody katechizacji na Wileńszczyźnie w drugiej połowie XX w., przybliżono historię Kościoła na Głęboczczyźnie w aspekcie zaangażowania wiernych. Nakreślono losy Zgromadzenia Córek Maryi Niepokalanej na Wileńszczyźnie oraz księży pracujących w parafii Wizajny w diecezji łomżyńskiej. W pewnym związku z sytuacją narodowościową pozostaje referat poświęcony rosyjskojęzycznym czasopismom neounickim „Christijanin” i „K’Sojedinieniju” wydawanym w przedwojennym Wilnie. Książka zawiera też część biograficzną. Uczestnicy konferencji, zachęteni do prezentacji postaw osób zaangażowanych w życie Kościoła, przygotowali referaty dotyczące wybranych zagadnień z działalności bp. Jerzego Matulewicza, bp. Mikołaja Sasinowskiego, ks. Karola Lubiańca, ks. Józefa Marsängera, ks. Michała Sopoćki.

Tom uzupełniają artykuły będące plonem wyjazdów studyjnych do miejsc istotnych na kościelnej mapie regionu – Tykocina i Supraśla oraz do starej fary, najstarszego zachowanego kościoła w Białymstoku.

Gdzie kupić publikacje:

[Białystok](#)